

**parempaa
huomista**

**Hallituksen puheenjohtaja
Mikko Wirén
Pihlajalinna Oyj**

Eduskunta 10.5.2017

Terveydenhuoltolaki

Terveydenhuoltolain 45 §

Erikoissairaanhoidon työnjako ja eräiden tehtävien keskittäminen

45 §, 3 momentti

Leikkaustoiminta, joka edellyttää leikkaussaliolosuhteita ja anestesiaa, tulee kokonaisuudessaan koota niihin sairaaloihin, joissa on ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystys.

- Onko niin, että edellä mainittu pykälä 1.1.2018 voimaantullessaan estäisi esimerkiksi yksityisiä sairaaloita tekemästä anestesiologiaa ja leikkaussaliolosuhteita edellyttäviä leikkauksia silloin kun maksu tapahtuu ensinnä kunnan maksamana ja valinnanvapauslain voimaan tultua maakunnan myöntämällä asiakassetelillä?

→ Reformiryhmän linjauksen mukaan leikkaustoiminta olisi osa asiakassetelipalveluita

Lonkan ja polven tekonivelleikkaukset

Pihlajalinna katsoo, että keskitettäviä leikkauksia tulisi vielä arvioida tarkemmin.

Esimerkiksi lonkan ja polven tekonivelleikkausten osalta on Ruotsissa tehdyn tutkimuksen mukaan mahdollista saavuttaa kustannussäästöjä ja parantaa palvelun laatua kun leikkauksia ei keskitetä vaan leikkaustoimintaa jatketaan kilpailuilla markkinoilla sekä julkisten että yksityisten toimesta.

Kustannussäästöjen ja laadun paranemisen edellytyksenä on, että leikkauksille määritetään kiinteä hinta, leikkauksia tekevät sairaalat antavat palveluilleen laatutakuun ja leikkausten tulokset julkistetaan.

Esimerkki: Valinnanvapaus - lonkan ja polven tekonivelleikkaukset

- Aloitettiin 2009 (ASA1-2)
- Hoitajaksokohtainen rahoitus
- Kiinteä hinta: 56 300 SEK
 - Pre-op käynti; tutkimukset; leikkaus ja proteesi; kuntoutus; yksi jälkikontrolli
- Palvelujen tuottajan vastuu
 - Kaikki komplikaatiot kahden vuoden sisällä
 - Viisi vuotta jos kyseessä syvä infektio

- Odotusajat lyhenivät (>90 vrk 33% → 10-13%)
 - -16% komplikaatoriski 2009/2010 vs. 2007/2008
 - -25% komplikaatoriski 2010 vs. 2007/2008
 - -24% uusintaleikkauksen riski 2009/2010 vs. 2007/2008
 - Kiinteiden voimavarojen hyödyntäminen +17 %
 - 98 % potilaista tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä
 - Keskim. kustannus – 17% Volyymi +16% kok. kustannus -4%
 - Ei muutoksia hoidon aiheissa – mittarina kipu
 - Merkitsevä hoitoajan lyheneminen, vakioitu aikatrendin, sukupuolen ja leikkaustyyppin mukaan
-

Esimerkkejä Suomesta Tampereen kehyskunnat

- Hoitoon pääsy (takaraja) Yksityinen PSHP
 - PKL 2 viikkoa 3 kk
 - Leikkaus 4 viikkoa 6 kk

- Hintataso Yksityinen PSHP
 - Orto pkl-käynti 42,9 € 120 € (-64%)
 - Canalis carpi (Päiki) 994,5 €* 1299 € (-23%)
 - ACL rekonstruktio 2365,70 €* 3360 €* (-30%)
 - Cuff rekonstruktio 2992,90 €* 3058 €* (-2%)
 - Hallux valgus 1343,90 €* 1781 €* (-25%)

Julkisen ja yksityisen toimijan kohtelu tulee olla tasapuolista

Toimilupa (henkilöstömitoitus ja palvelukiinteistöihin liittyvät vaatimukset)

- Yksityiseltä edellytetään korkeampaa henkilöstömitoitusta kuin julkiselta toimijalta.
 - Julkisen mitoitus 0,5 yksikössä, joka ulkoistettiin.
 - Yksityiseen toimilupaan vaatimus 0,8 mitoituksesta täsmälleen samoissa tiloissa, samoilla asukkailla ja liikkeenluovutuksella siirtyneellä henkilöstöllä
- Koska kunta ei tarvitse toimilupaa palvelutuotantoonsa, voi kunta/kuntayhtymä tuottaa vanhuksille, kehitysvammaisille ja muille erityisryhmille palveluita kiinteistöissä, joihin yksityinen palveluntuottaja ei voisi saada toimilupaa.
 - Juupajoen asumispalveluyksikkö
 - Kaikkien kuntasopimuksien toimitilat
- Sairaanhoidajien lääkkeen määräämisoikeus hyvinvointikeskuksissa
 - Jotta sairaanhoidajien osaaminen ja koulutus voitaisiin hyödyntää potilaiden edun mukaisesti myös tulevaisuudessa, yllä mainitun rajatun lääkkeenmääräisoikeuden on oltava työnantajariippumaton.

Valinnan vapauslain 15§ tarkempi määrittäminen laboratorio- ja kuvantamispalveluiden osalta

15 § Suoran valinnan palvelut

Sosiaali- ja terveyskeskuksessa tuotettaviin suoran valinnan palveluihin sisältyvät jäljempänä 2 momentissa tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Suunhoidon yksikössä tuotettaviin suoran valinnan palveluihin sisältyvät 4 momentissa tarkoitetut suun terveydenhuollon palvelut.

Sosiaali- ja terveydenhuollon suoran valinnan palveluja ovat:

3) yleislääketieteen alaan kuuluva, terveydenhuollon ammattihenkilön suorittama, avovastaanotolla, kotikäynneillä tai etäyhteyksien avulla toteutettava asiakkaiden oireiden, toimintakyvyn ja sairauksien tutkimus, toteaminen ja hoito;

Suun terveydenhuollon suoran valinnan palveluja ovat:

7) edellä mainittuihin palveluihin liittyvät kuvantamispalvelut ja vastaanottotoiminta;

Suoran valinnan palveluntarjoajien velvollisuus antaa asiakaseteleitä voi luoda tehottomuutta (silloin kun palveluntarjoaja tuottaa myös itse kyseisiä palveluita) ja velvoitteen valvominen voi olla käytännössä mahdotonta

- Osakokonaisuuksilla tarkoitettaisiin hallituksen esityksen mukaan esimerkiksi erityistyöntekijöiden (muun muassa puheterapeutit, ravitsemusterapeutit, jalkoehoitajat, psykologit, depressioehoitajat, psykiatriset sairaanhoitajat ja erikoislääkärit) palveluja sekä esimerkiksi laboratorio- ja kuvantamispalveluja.

Esimerkkinä Tampereella vuodesta 2007 toiminut julkinen terveysasema, jota Pihlajalinna operoi, keskustan noin 20 000 asukkaan väestö:

Laboratoriolähetteitä per vuosi: > 100 000 kappaletta

Röntgenlähetteitä per vuosi: > 2000 kappaletta

Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, berikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevan irtaimen omaisuuden siirtyminen maakunnalle

Ehdotetun lain mukaan maakunnalle siirtyy 1 päivänä tammikuuta 2019 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat osakeyhtiöiden osakkeita lukuun ottamatta.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen maakunnalle siirtyvät kunnan omistamat osakeyhtiön osakkeet

- 1) jonka tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveystalvelujen tuottaminen;
- 2) joka on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 6 - 8 §:n tarkoittamalla tavalla kunnan tytäryhteisö, omistusyhteisyrittys tai osakkuusyrittys ja
- 3) jonka kanssa kunnalla on 1 päivänä tammikuuta 2019 voimassa oleva sopimus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamisesta.

Pihlajalinna katsoo, että olisi perustuslain vastaista, jos kunnalla olisi velvollisuus luovuttaa omistamansa yksityisen toimijan kanssa perustetun yhteisyrityksen osakkeet maakunnalle käypää hintaa alhaisemmalla hinnalla. Pihlajalinna katsoo, että kunnalle maksettavan kauppahinnan tulee vastata osakkeiden käypää arvoa ja arvonnäilyksessä tulee tarvittaessa käyttää ulkopuolista asiantuntijaa.